

Seat No. : _____

DB-121

December-2020

M.A., Sem.-III

502 : History

(Economic History of Colonial India)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ - 1

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણના જવાબ લખો :

1. 19મી સદીના મધ્યભાગમાં પ્રવર્તમાન હિંદની અર્થવ્યવસ્થાની ચર્ચા કરો. 14
2. સાંસ્થાનિક શાસન દરમિયાન ભારતીય હસ્ત ઉદ્યોગોની પડતીના કારણો જણાવો. 14
3. સાંસ્થાનિક ભારતની વિવિધ જમીન મહેસુલ નીતિની ચર્ચા કરો. 14
4. કૃષિના વાણિજ્ય કરણ વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. 14
5. સાંસ્થાનિક સરકારની દુષ્કાળ વિષયક નીતિનું વિશ્લેષણ કરો. 14
6. સાંસ્થાનિક સરકારની વિવિધ રસ્તા વ્યવહાર નીતિ ચર્ચા. 14
7. એક પ્રયોજક તરીકે જમશેદજી તાતાનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
8. મહાત્મા ગાંધીજીના આર્થિક વિચારોની સમીક્ષા કરો. 14

વિભાગ-2

9. નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો :

- (1) હિન્દમાં કોણે કાયમી જમીન મહેસુલ વ્યવસ્થા દાખલ કરી ? 2
(a) બીરબલ (b) ટોડરમલ
(c) કોર્નવોલીસ (d) થોમસ મનરો
- (2) વાલીપણાનો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કરેલો ? 2
(a) દાદાભાઈ નવરોજી (b) મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી
(c) ગોપાલ કૃષ્ણ ગોખલે (d) લોકમાન્ય તિલક
- (3) એમ્પ્રેસ મિલના સ્થાપક કોણ હતા ? 2
(a) કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ (b) જમશેદજી તાતા
(c) લાલા શ્રી રામ (d) વાલચંદ હીરાચંદ

- (4) દ્રવ્ય અપહરણનો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કરેલ 2
- (a) મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી (b) દાદાભાઈ નવરોજી
(c) અંબાલાલ સાકરલાલ દેસાઈ (d) કસ્તુરભાઈ લાલભાઈ
- (5) ભારતમાં સૌપ્રથમ રેલવેની શરૂઆત ક્યારે થઈ ? 2
- (a) 1730 (b) 1830
(c) 1753 (d) 1853
- (6) સિંધિયા સ્ટીમ નેવિગેશન કંપનીને સફળ કોણે કરી ? 2
- (a) ગ્વાલિયરના મહારાજા (b) વાલચંદ હીરાચંદ
(c) મહાત્મા ગાંધીજી (d) લોકમાન્ય તિલક
- (7) દિલ્હી કલોથ મિલ નંબર એકના સ્થાપક કોણ હતા ? 2
- (a) લાલા શ્રીરામ (b) લાલા શ્રીરામના પિતા
(c) લાલા શ્રીરામના માતા (d) ગાંધીજી
- (8) જમશેદજી તાતાએ સૌપ્રથમ કયા દેશની મુલાકાત લીધી ? 2
- (a) હોંગકોંગ (b) ઈંગ્લેન્ડ
(c) જર્મની (d) રશિયા
-